

COMPETITIEVE MARKTEN

1. INLEIDING: DE MARKT.....	3
1.1. SOORTEN MARKTEN.....	3
1.2. MARKTVORMEN.....	4
1.2.1. Monopolie.....	5
1.2.2. Oligopolie.....	5
1.2.3. Monopolistische concurrentie.....	6
1.2.4. Volkomen concurrentie of zuivere mededinging → competitieve markt.....	6
2. VRAAG, AANBOD EN PRIJSVORMING OP DE COMPETITIEVE MARKT.....	7
2.1. DE VRAAG.....	7
2.2. HET AANBOD.....	9
2.3. PRIJSVORMING BIJ VOLKOMEN CONCURRENTIE.....	11
2.4. DE PRODUCENT BIJ VOLKOMEN CONCURRENTIE.....	12
3. EFFECTEN VAN VRAAG- EN AANBODVERSCHUIVINGEN OP DE PRIJS.....	16
4. HET PRIJSMECHANISME EN ZIJN FUNCTIES.....	20
5. PRIJSELASTICITEIT.....	21
5.1. DE PRIJSELASTICITEIT VAN DE VRAAG.....	21
5.1.1. Gradaties.....	22
5.1.2. De prijselasticiteit varieert langsheen de vraagcurve.....	24
5.1.3. Invloeden op de prijselasticiteit.....	27
5.1.4. Het belang van de prijselasticiteit.....	27
5.1.5. Prijselasticiteit en omzet.....	28
5.2. DE PRIJSELASTICITEIT VAN HET AANBOD.....	30
5.2.1. Gradaties.....	30
5.2.2. Factoren die de prijselasticiteit van het aanbod beïnvloeden.....	32
6. DE VRIJE PRIJSVORMING ALS WELVAARTSOPTIMUM.....	33

TUSSENKOMST VAN DE OVERHEID OP COMPETITIEVE MARKTEN

1. OVERHEIDSINTERVENTIES.....	3
1.1. PRIJSREGLEMENTERING.....	3
1.1.1. Effecten van maximum- en minimumprijszetting.....	3
1.1.2. Het welvaartsverlies bij prijsreglementering.....	5
1.2. QUOTA.....	8
1.3. INDIRECTE BELASTINGEN EN SUBSIDIES.....	10
2. EXTERNE EFFECTEN EN MARKTFALEN.....	13
3. AANPAK VAN NEGATIEVE EXTERNE EFFECTEN.....	17
3.1. ONDERLING OVERLEG.....	17
3.2. BELASTINGEN EN SUBSIDIES.....	18
3.3. REGULERING EN VERHANDELBARE VERGUNNINGEN.....	19
4. PUBLIEKE GOEDEREN.....	20
4.1. EIGENSCHAPPEN VAN PUBLIEKE GOEDEREN.....	20
4.2. HET VRIJBUITERSPROBLEEM.....	21

NIET-COMPETITIEVE MARKTEN

1. PRIJSVORMING BIJ MONOPOLIE.....	3
1.1. DE INKOMSTEN VAN DE MONOPOLIST.....	3
1.2. DE WINSTMAXIMALISATIE VAN DE MONOPOLIST.....	4
1.3. DE PRIJS VAN DE MONOPOLIST.....	4
1.4. DE WINST VAN DE MONOPOLIST.....	5
1.5. PRIJSDISCRIMINATIE.....	7
1.6. CONCRETE VOORBEELDEN VAN MONOPOLIES.....	7
2. PRIJSVORMING BIJ MONOPOLISTISCHE CONCURRENTIE.....	8
3. PRIJSVORMING BIJ OLIGOPOLIE.....	10
3.1. HOMOGEEN DUOPOLIE.....	11
3.2. HET PRISONER'S DILEMMA.....	12
3.3. DE PRIJSVORMING BIJ HET HOMOGEEN DUOPOLIE.....	13
4. OEFENINGEN.....	14
4.1. OPGAVEN.....	14
4.2. OPLOSSINGEN.....	15
5. WELVAARTSVERLIES BIJ MONOPOLISTISCHE SITUATIES.....	17
6. MEDEDINGINGSRECHT.....	17

DE ARBEIDSMARKT

1. HET AANBOD OP DE ARBEIDSMARKT.....	3
2. DE VRAAG OP DE ARBEIDSMARKT.....	5
2.1. BEPALING VAN DE VRAAG.....	6
2.2. FACTOREN DIE DE VRAAG NAAR ARBEID BEÏNVLOEDEN.....	9
2.3. BEPALEN VAN DE ARBEIDSPRODUCTIVITEIT.....	9
3. HET BESTAAN VAN DEELMARKTEN.....	10
4. LOONVORMING.....	11
5. HET SOCIAAL OVERLEGMODEL.....	12
5.1. DE VAKBONDEN.....	12
5.2. DE WERKGEVERSORGANISATIES.....	13
5.3. DE OVERHEID.....	15
6. MINIMUMLONEN.....	18
7. HET WERKGELEGENHEIDSBELEID.....	19
7.1. WERKLOOSHEID.....	19
7.1.1. Soorten werkloosheid.....	19
7.1.2. Oorzaken van werkloosheid.....	20
7.1.3. De arbeidsmarktparadox en knelpuntberoepen.....	21
7.1.4. De werkloosheidsval.....	21
7.2. BELEID.....	23
7.2.1. Federaal niveau.....	23
7.2.2. Vlaanderen.....	24
8. INDEXERING VAN DE LONEN.....	27
8.1. INDEXCIJFER VAN DE CONSUMTIEPRIJZEN.....	27
8.2. GEZONDHEIDSINDEX.....	28
8.3. LOONINDEXERING.....	29

DE PRIJSVORMING OP DE FINANCIËLE MARKTEN

1. DE ROL VAN GELD IN DE ECONOMIE.....	3
2. SOORTEN GELD.....	4
3. DE ROL VAN DE BANK VAN OP DE FINANCIËLE MARKTEN.....	5
4. HET AANBOD VAN GELD.....	7
4.1. DE AANBIEDERS.....	7
4.1.1. Gezinnen.....	7
4.1.2. Ondernemingen.....	8
4.1.3. De overheid.....	8
4.1.4. Het buitenland.....	8
4.2. VORMEN VAN AANBOD.....	8
4.3. VERLOOP VAN DE AANBODFUNCTIE.....	10
5. DE VRAAG NAAR GELD.....	10
5.1. DE VRAGERS.....	11
5.1.1. Gezinnen.....	11
5.1.2. Ondernemingen.....	14
5.1.3. De overheid.....	16
5.1.4. Het buitenland.....	17
5.2. VERLOOP VAN DE VRAAGFUNCTIE.....	17
6. DE PRIJSVORMING OP DE FINANCIËLE MARKTEN (eenvoudig).....	17
7. DE PRIJSVORMING OP DE FINANCIËLE MARKTEN (uitgebreider).....	18
7.1. HET GELDAANBOD.....	18
7.2. DE VRAAG NAAR GELD.....	19
7.3. HET EVENWICHT TUSSEN GELDVRAAG EN GELDAANBOD.....	20
7.3.1. Het verband tussen geldhoeveelheid en rente.....	20
7.3.2. De evenwichtsprijs die ontstaat door het marktmechanisme.....	21
8. HET MONETAIR BELEID VAN DE CENTRALE BANKEN.....	22
8.1. TAKEN VAN DE ECB.....	22
8.2. DOELSTELLINGEN VAN DE ECB.....	22
8.3. HET MONETAIR BELEID VAN DE ECB.....	23

TUSSENKOMST VAN DE OVERHEID BIJ ONGELIJKE INKOMENSVERDELING

1. DE INKOMENSVERDELING EN DE METING VAN DE INKOMENSONGELIJKHEID.....	3
1.1. INKOMENSFORMING.....	3
1.1.1. Inkomen door arbeid.....	3
1.1.2. Inkomen uit kapitaal.....	5
1.1.3. Sociale vergoedingen.....	6
1.2. INKOMENSBESTEDING.....	6
1.2.1. Belastingen.....	6
1.2.2. Consumenten.....	7
1.3. INKOMEN EN WELVAART.....	9
2. INKOMENSVERDELING.....	10
2.1. DE PERSONELE VERDELING.....	11
2.2. DE CATEGORIALE VERDELING.....	14
3. OORZAKEN VAN INKOMENSONGELIJKHEID.....	15
4. INSTRUMENTEN VAN INKOMENSHERVERDELING.....	16
4.1. DE PERSONENBELASTING.....	16
4.1.1. Begrippen.....	16
4.1.2. Het systeem van de personenbelasting.....	19
4.1.3. Herverdelende werking.....	26
4.1.4. De controverse over de hoogte van de personenbelasting.....	27
4.2. SOCIALE ZEKERHEID.....	28
4.2.1. De sociale zekerheid in België.....	28
4.2.2. Socialezekerheidsstelsels.....	29
4.2.3. De RSZ.....	30
4.2.4. De herverdelende werking van de sociale zekerheid.....	32
4.2.5. De controverse over de toekomst van de sociale zekerheid.....	33
5. ARMOEDE EN ARMOEDEBESTRIJDING.....	33
5.1. METING VAN ARMOEDE.....	33
5.1.1. Het begrip armoede.....	33
5.1.2. Methodes om armoede te meten.....	35
5.2. HET RISICO OP ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING.....	37
5.3. DE ARMOEDEBESTRIJDING.....	39

INTERNATIONALE HANDEL EN DE PRIJSVORMING OP DE WISSELMARKT

1. VERKLARING VOOR INTERNATIONALE HANDELSTRANSACTIES.....	3
1.1. THEORIE VAN HET ABSOLUTE KOSTENVOORDEEL.....	4
1.2. THEORIE VAN DE COMPARATIEVE KOSTENVOORDELEN.....	5
2. HANDELSBELEMMERINGEN.....	6
2.1. ARGUMENTEN VOOR HANDELSBELEMMERINGEN.....	6
2.2. VORMEN VAN HANDELSBELEMMERINGEN.....	7
2.2.1. Handelspolitieke maatregelen.....	7
2.2.2. Monetaire maatregelen.....	7
2.3. AFBOUW VAN DE HANDELSBELEMMERINGEN.....	8
2.3.1. Multilaterale onderhandelingen en rol van de WTO.....	9
2.3.2. Regionale handelszones.....	12
3. DE PRIJS VAN INTERNATIONALE TRANSACTIES.....	13
3.1. NOMINALE RUILVOET: WISSELKOERS.....	13
3.1.1. Vlottende wisselkoersen.....	13
3.1.2. Stabiele wisselkoersen.....	19
3.1.3. Voor- en nadelen van de beide wisselkoerssystemen.....	20
3.2. DE REËLE RUILVOET.....	20
3.3. DE ROL VAN HET IMF.....	20

INFLATIE EN DEFLATIE

1. DE KWANTITEITSTHEORIE EN DE RUILVERGELIJKING VAN FISHER.....	3
2. INFLATIE EN DEFLATIE METEN.....	4
3. INFLATIE.....	5
3.1. OORZAKEN.....	5
3.2. DE GEVOLGEN VAN INFLATIE.....	6
4. DEFLATIE.....	7
4.1. OORZAKEN VAN DEFLATIE.....	8
4.2. GEVOLGEN VAN DEFLATIE.....	8
5. BESTRIJDEN VAN INFLATIE EN DEFLATIE.....	9
5.1. MONETAIR BELEID IN HET ALGEMEEN.....	9
5.2. MONETAIR BELEID ECB.....	12
5.3. PRIJSREGLEMENTEREND OPTREDEN DOOR OVERHEDEN.....	13
5.4. ONRECHTSTREEKS NASTREVEN VAN PRIJSSTABILITEIT DOOR OVERHEDEN.....	13

DE ECONOMISCHE ONTWIKKELING

1. HET BEGRIP BBP EN BBP PER HOOFD.....	3
2. BEREKENINGSWIJZE.....	4
2.1. DE PRODUCTIEMETHODE.....	4
2.2. DE INKOMENSMETHODE.....	5
2.3. DE BESTEDINGSMETHODE.....	5
3. NOMINAAL EN REËEL BBP.....	6
4. HET BBP ALS WELVAARTSINDICATOR.....	8
5. DE HDI.....	10

ECONOMISCHE GROEI

1. ECONOMISCHE GROEI.....	3
2. DETERMINANTEN VAN ECONOMISCHE GROEI.....	8
2.1. KAPITAAL.....	8
2.1.1. Rol van het binnenlands sparen bij kapitaalvorming.....	8
2.1.2. Rol van het buitenlands sparen bij kapitaalvorming.....	11
2.2. ARBEID.....	13
2.2.1. Kwantiteit van de arbeid.....	13
2.2.2. Kwaliteit van de arbeid.....	17
2.2.3. Spanningen op de arbeidsmarkt.....	18
2.3. TECHNOLOGIE: BELANG VAN R & D.....	19
3. OVERHEIDSMAATREGELEN TER BEVORDERING VAN DE ECONOMISCHE GROEI.....	19
3.1. STIMULEREN VAN SPAREN EN INVESTEREN.....	19
3.2. STIMULEREN VAN ONDERNEMERSCHAP.....	20
3.2.1. Europees niveau.....	20
3.2.2. Federaal niveau.....	20
3.2.3. Vlaams niveau.....	21
3.3. ARBEID.....	21
3.4. RESEARCH & DEVELOPMENT.....	21
3.4.1. Wetgeving.....	21
3.4.2. Vlaamse steun aan innovatie.....	22
3.4.3. Federale steun aan innovatie.....	23
3.5. GOEDE OVERHEIDSINSTELLINGEN EN GOED BELEID.....	23
4. DE ECONOMISCHE GROEI VAN BELGIË.....	24
5. DE ECONOMISCHE GROEI OP WERELDNIVEAU.....	29
6. VOOR- EN NADELEN VAN ECONOMISCHE GROEI.....	32

DE CONJUNCTUUR

1. BEGRIPPEN.....	3
2. FASEN.....	4
3. METING VAN DE CONJUNCTUUR.....	6
4. OVERHEIDSMATREGELEN TER BIJSTURING VAN DE CONJUNCTUUR.....	9
4.1. HET BUDGETTAIR BELEID.....	9
4.1.1. De overheidsbegroting.....	9
4.1.2. Budgettair beleid als instrument in de conjunctuurpolitiek.....	9
4.1.3. Problemen met het budgettair beleid.....	12
4.2. HET MONETAIR BELEID.....	15
4.3. HET HANDELSBELEID.....	15